

תַּחֲמוֹן

זמנים

5:28	זמן הדלקת הנרות
9:35	זריחת ירח ליל ש"ק
8:59	שקיעת ירח ש"ק בבקר
6:57	זמן סוצש"ק

פרשת כי תשא תשע"ו | גליון מ"ח

כופר נפש

בפרשה זאת [שים לב: אנחנו משתמשים במונח [term] "פרשה", כמו שהשתמשו בתלמוד ובראשונים: [לדוגמה רמב"ם הלכות תפילין] "כ"מ שיש ריוח ט' אותיות בספר תורה, מתחיל "פרשה חדשה"] יש בו כמה מונחים חדשים הטעונים ביאור. ואלו הם: "נשא את ראש" "כופר נפש" "נגף" ונבארם אחת אחת בס"ד.

מונח "נשיאת ראש" מוזכר כמה פעמים בתנ"ך. וא"א לתרגם כולם בחדא אנפי. ברוב מקומות התירגום יהיה "ציילען" count. לדוגמה פרשתנו, נשא את ראש בני ישראל, שא את ראש מלקוח השבי באדם ובבהמה [מטות], עבדיך נשאו את ראש אנשי המלחמה, ולא נפקד ממנו איש. [גם "פקוד" כל בכור זכר, גם "ספר את העם" [ש"ב 24] הם "ציילען" והם synonyms עים "נשא את ראש"].

יש בעיה איך "נשא את ראש" מתחבר עים "ציילען". יש מפרשים כי בעת המניין, כל אחד מגביה ראשו קצת כדי שיכירו אותו, וגם רוצה לפרש, שבגלל זה יש חשש נגף כי מתגאה, וד' משפיל גאים. אך לא נראה, כי כשיש הרבה אנשים מקובצים יחד, איך ידע כל אחד מתי להגביה ראשו? וגם איך שיך בבהמות הגבהת ראש? גם לא נראה טעם הנגף. עוד כתב רש"ר הירש

שמלת "ראש" אינו "קאפ" כי כבר מצינו ושלם אותו בראשו. על כן נראה פירושו משהו כזה: bring up the total: "ראש" היינו total [ושלם אותו בראשו] ושא דומה לverb של bring. כלומר: איך מונים אומה שלימה? כל בית אב מונה את אנשיו, וכל בית אב ובית אב כותב את המספר על נייר. "מקבצים" כל המספרים יחד, ויודעים מניין השבט וכו'. נמצא דרך של add-tion [מונח מתימטי] נקרא בלשון הקודש "שא".

יש מקומות שפירוש "נשיאות ראש" היא "כיבוד וחשיבות" כגון יוסף אמר לשר המשקים בעוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך, בתילים יש ומשנאיך נשאו ראש, ולא יספו לשאת ראשם, נשא אויל מרודך את ראש יהויקים. [אגב: שם בפרשה, נזכר גם ישא פרעה את ראשך מעליך.... לשון נופל על לשון. אך על פי שאין לו שום שייכות עים נשיאת ראש שנזכר בתחילת הפרשה].

עכשיו נשאר לבאר למה יהיה נגף בעת שמונין את העם? [וכמו שהיה בימי דוד, שמתו 70000 מבני ישראל מדין עד באר שבע] גם מה זה נגף? בהרבה מקומות נזכר נגף=מגפה=דבר, כמיתה שהורגת אנשים רבים מאד. ונקרא גם epidemic והיא שהקב"ה שולח איזה

חידות השבוע

(א) איזה מילה בפרשתנו משתנה משמעותו לגמרי כשמטעמים את הנגינה שלא במקומו?

(ב) כמה זמן נאסרו בני לרעות בהמתם מול הר סיני?

תשובות לחידות שעברה:

(א) יש עשר עשרונים ב30 לחמי מילואים. 3 לחמים=עשרון אחת. נטלו 3 לחמים תרומה, והקטירם ע"ג מזבח! נמצא 9 עשרונים=388.8 ביצים לאהרן ובניו. נמצא לכל אחד [מחולק לחמש] 77.76 ביצים שהם 155 וחצי זיתים! [כמעט כפל ממדת אכילת אדם בינוני ביום שהיא מג ביצה וחומש] [עיין מנחות 77 ו78 למקורות].

(ב) לשם [יהושע 19] תרשיש [יונה] שמות עיירות בארץ ישראל, זהים לאבני חושן.

נא לשלוח תשובות החידה

וגם כל מיני הערות והשגות

ל-WeeklyGilyon@gmail.com

אי נמי טקסט ל-347.762.8145

microorganism והולכת מאיש לאיש במהירות כה נפלאה עד שאפשר שימותו מליוני אנשים בשנים מועטות. [הכי קטלנית בהיסטוריה הנודעת היתה ב1918 שמתו כ100 מיליון אנשים בכל קצווי תבל מflu virus. כידוע לפני שנים היתה ebola וב"ה שהגין בעדנו] וטעם שישלח ד' נגף בפקוד אותם, ולכך צריך כל אחד

כופר נפש (המשך)

ראיית צדק ליל ש"ק:

11:30

128 א.ז.מ.ט. 42 אל.ט.

[העומד בבורו פרק, מסתכל על
הסטריט ופניו כלפי 20 אוועניו
ומגביה ראשו 42 מעלות]

אפשר לשמוע שיעורים
בעניינים שונים דרך קול
תחכמוני 641-715-3800
ext 44661#

המתת שורו. כמובן, שאים יכולים
לפדות החטאים והפשעים ע"י ממון,
נשתרבו הדבר שגם השופטים
והדיינים בעצמם לקחו ממון מאת ה
criminals ובזה הקלו או מחלו לגמרי
את פשע העברייני. עד ששמואל התפאר
בסוף ימיו וְאֶת מִי עֲשֵׂקְתִּי וְכו' וּמִיד מִי
לְקַחְתִּי כֶּפֶר וְאֲעֲלִים עֵינֵי בֹר.

לבבו, רק לומר ולהבין מה שכתוב ב
"ויברך דוד" [נא לעיין בסידור...] יש
לזכור מתי אמרו דוד? בשיא גדלותו
ורוממותו והצלחתו בחיים!

מה זה כופר-נפש? מכיון שאמרנו שיש
כאן חשש מגיפה ומיתה, ע"כ נקרא זה
הממון שנותנים למקדש, בדרך מליצה,
"כופר נפש" כאילו פודה את נפשו בזה
הממון [עיקר המונח "כופר נפש" היא:
מי שרוצח את ראובן, באים בני
משפחתו גואלי-דמו, ומחפשים את
הרוצח ומבקשים להרגו. היה מנהג
עתיק בכמה אומות, שאפשר לתת ממון
הרבה - כפי אשר יקצוץ השופט או זקני
העיר - ובזה פודה את נפשו מידי גואלי
הדם. כופר היא מלשון "כיסוי" to
cover up his crime. והתורה
מזהירה אותנו "לא תקחו כופר לנפש
רוצח" רק בשני מקרים הותר "לקחת
כופר": ראשי איברים ב"ק 83, ועל

ליתן "כפרה", ולנדב מחצית השקל
לצורך מקדש ד', מפני שמניית אנשים
היא מילתא דתמיהי מאד, ואינו דבר
יום-יומי, וכשבא הפקיד ומונה את בני
הבית וכותבו על נייר, והולך לו מבית
אל בית "למנות", וכן לכל האומה, עד
שיודעים מספר כולם, קורה כאן דבר
בלתי-רגילה. ויש זחיחות הלב של כל
האומה יחד, וצריך לזה "כפרה" [כמו
שחשש איוב בבניו, והביא קרבן בכל
פעם שעשו משתה. וכן כשנצחו
ישראל במלחמת מדיין, שלא נחדר
אף אחד מבני ישראל! על כן הוצרכו
לנדב אצעדה טבעת עגיל וכומז לכפר
על נפשותינו וכן במדה מועטת:
כשאשה יולדת בן או בת, צריכה כפרה]
וזה idea של תורה: ככל שאדם מוצלח
יותר, יש לחשוש להתנשאות ושכחת
ד'. על כן צריך reminder שלא לשכוח
את ד'. ועל ידי קרבן [או נדבה לצורך
משכן ד'] הוא נזכר שלא להרים את